

Στρατόπεδα συγκέντρωσης, «κατάσταση εξαίρεσης» και νέο «κοινωνικό συμβόλαιο»

Στρατόπεδο συγκέντρωσης (κέντρο κράτησης ή φιλοξενίας μεταναστών, σύμφωνα με τον κυρίαρχο λόγο) είναι ο χώρος στον οποίο συγκεντρώνονται και κρατούνται κατά κύριο λόγο, προς το παρόν, μετανάστες «χωρίς χαρτιά». Δεν μεσολαβεί κάποια δικαστική διαδικασία, πόσο μάλλον καταδικαστική απόφαση δικαστηρίου για οποιοδήποτε αδίκημα: οι μετανάστες που κρατούνται στα στρατόπεδα συγκέντρωσης δεν ξέρουν ούτε το γιατί, ούτε το μέχρι πότε. Χαρακτηριστικά, το ανώτατο όριο κράτησης επεκτάθηκε στους 18 μήνες και τελευταία έχει μετατραπεί σε επ' αόριστον κράτηση! Οι συνθήκες κράτησης είναι από κακές έως απάνθρωπες (σίτιση, στέγαση, ανύπαρκτη ιατρική περίθαλψη).

Αν θέλουμε να μιλήσουμε για τα κέντρα κράτησης μεταναστών, για τα σύγχρονα στρατόπεδα συγκέντρωσης δηλαδή, πρέπει να σταματήσουμε να τα αντιμετωπίζουμε ως μια εξαίρεση στο κατά τ' άλλα «δημοκρατικό φιλελεύθερο πολιτικό σκηνικό». Τα στρατόπεδα συγκέντρωσης αποτελούν κομμάτι της κρατικής διαχείρισης των μεταναστευτικών πληθυσμών που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν χώρες κατεστραμμένες από πολέμους, ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις, δικτατορίες, οικονομικό μαρασμό (συχνά υπό την αιγίδα και για τα συμφέροντα της «πολιτισμένης Δύσης»). Η ευρύτερη διαχείριση των μεταναστών από το κράτος περιλαμβάνει επίσης επιχειρήσεις σκούπα, θεσμικό ρατσισμό και παρανομοποίηση, φασιστικά πογκρόμ.

Η παρανομοποίηση των μεταναστών δημιουργεί γύρω της μια ζώνη νομιμότητας, στην οποία η εκμετάλλευση των παράνομων πλέον εργατών γίνεται με όρους υπερκέρδους: αυτός ο οποίος

θεωρείται και αντιμετωπίζεται σαν παράνομος, πόσες απαιτήσεις μπορεί να αξιώσει από το επίδοξο αφεντικό του; Η σύγχρονη δουλειά των Μανωλάδων σε πλήρη ανάπτυξη. Τα στρατόπεδα συγκέντρωσης αποτελούν κομμάτι της διαχείρισης εργατικού δυναμικού (μέσω της υποβαθμισμένης εργασίας των μεταναστών εργατών) και είναι σαφές ότι δε νοείται καπιταλισμός χωρίς τέτοιου είδους διαχείριση. Με άλλα λόγια, η διαρκής αυταρχικοποίηση των αστικών δημοκρατιών δεν είναι απλά ένα βίτσιο των ακροδεξιών συστημικών καθαυμένων: αντιθέτως, είναι προϋπόθεση για την αναπαραγωγή του

κεφαλαίου με όρους κερδοφορίας.

Γύρω από την ύπαρξη στρατοπέδων συγκέντρωσης αναπτύσσεται ποικιλοτρόπως η οικονομική δραστηριότητα. Σε επίπεδο γειτονιάς πέφτουν κάποια ψίχουλα ρευστότητας, τα οποία όμως, ειδικά σε περίοδο κρίσης, είναι ικανά να συσπειρώσουν κάποιους λίγους, πλην χρήσιμους, ηλίθιους νοικοκυραίους γύρω από το ενδεχόμενο λειτουργίας στρατοπέδου συγκέντρωσης στη γειτονιά τους. Πολύ μεγαλύτερα οφέλη έχει φυσικά το ελληνικό κράτος, το οποίο χρηματοδοτείται από την Ε.Ε. με υπέρογκα ποσά για την κράτηση και απέλαση των «μεταναστών χωρίς χαρτιά». Η διαχείριση αυτών των χρημάτων γίνεται από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. Δικαιώνεται έτσι ο όρος Ευρώπη-φρούριο και επενδύεται οικονομικά, μετατρέποντας τη φυλάκιση αθώων σε ευρωπαϊκή οδηγία.

Σε πολιτικό επίπεδο, η προώθηση των στρατοπέδων συγκέντρωσης δημιουργεί νέες κοινωνικές ισορροπίες και τις αντίστοιχες συμμαχίες: ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο βασισμένο στην καπιταλιστική βαρβαρότητα και τον κοινωνικό κανιβαλισμό. Ο καπιταλισμός δεν μπορεί να υποσχεθεί πλέον στους από κάτω ούτε ευημερία, ούτε «κοινωνική πρόοδο», ούτε καν σταθερές, πόσο μάλλον καλύτερες, συνθήκες ζωής και εργασίας για την κοινωνική πλειοψηφία. Αντιθέτως, η

υποβάθμιση της ζωής και της εργασίας είναι η νέα καθημερινότητα. Το κενό που αφήνει το πάλαι ποτέ «κράτος πρόνοιας» μετατρέπεται σε κενό κοινωνικής συναίνεσης και δυνατότητας ενσωμάτωσης των από κάτω μέσα στο κυρίαρχο μοντέλο κοινωνικής οργάνωσης και πρέπει να καλυφθεί με ένα διαφορετικό μοντέλο κρατικής διαχείρισης. Ένα μοντέλο διαχείρισης το οποίο με τη σειρά του θα παράξει και θα βασιστεί σε ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο. Αυτό που το κράτος έκτακτης ανάγκης μπορεί να προσφέρει είναι μια μόνιμη συνθήκη Φόβου και απειλής/στοχοποίησης, μέσω της οποίας από τη μία θα επιχειρήσει να πειθαρχήσει όσους αντιστέκονται κι από την άλλη να δημιουργήσει αντιδραστικές συμμαχίες που θα στηρίξουν τη μετάβαση στο νέο ολοκληρωτικό καθεστώς. Το στοιχείο πάνω στο οποίο θα δομηθούν αυτές οι συμμαχίες είναι η ευνοϊκή μεταχείριση του κράτους απέναντι σε μια επικρεμάμενη απειλή εξαίρεσης κατά την οποία, για συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες παύουν να ισχύουν όσα το κράτος μέχρι πρότινος διατεινόταν ότι ισχύουν για όλη την κοινωνία, με βάση τις αρχές της ισονομίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης [1]. Οι επιθετικές διχοτομήσεις των πληθυσμών και ο εξοβελισμός (έστω και δυνητικά ή δοκιμαστικά) όλο και περισσότερων κοινωνικών ομάδων σε καθεστώς εξαίρεσης δημιουργεί ένα (εσωτερικό) σύνορο στο εσωτερικό των εθνών-κρατών: πολίτης ή αόρατος;

Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα κατάστασης εξαίρεσης σήμερα αποτελούν τα κέντρα κράτησης και φιλοξενίας μεταναστών και άλλων κοινωνικών ομάδων. Τα σύγχρονα στρατόπεδα συγκέντρωσης, που προωθούνται τελευταία και στην περιοχή μας. Βρισκόμαστε λοιπόν σε μια διαδικασία μετάβασης από το «κράτος πρόνοιας» στο κράτος έκτακτης ανάγκης κι από εκεί στο κράτος ελέγχου/διαχείρισης πληθυσμών. Και μάλιστα αυτή η διαδικασία γίνεται αντιληπτή, έστω και διαισθητικά μόνο, ακόμα και στους πιο ανυποψίαστους.

Την ίδια στιγμή οι τοπικοί άρχοντες, οι ίδιοι που δεκαετίες τώρα πρέσβευαν και εξυπηρετούσαν στον τόπο αυτό την κυριαρχία κράτους και κεφαλαίου, χωρίς ίχνος ντροπής, κάνοντας τους δήθεν επαναστάτες κατεβαίνουν σε συγκεντρώσεις για να μας μιλήσουν για στρατόπεδα συγκέντρωσης, για μετανάστες, για δήθεν αντιφασισμό. Η υποκρισία στο απόγειο της. Να το πούμε άλλη μια φορά: τα στρατόπεδα συγκέντρωσης είναι δομικό στοιχείο του συστήματος που τόσα χρόνια υπηρετούν.

Εμείς, ως κατάληψη παπουτσάδικο, είμαστε αξιακά αντίθετοι με τη λογική των στρατοπέδων συγκέντρωσης. Για εμάς το θέμα δεν ξεκινά ούτε εξαντλείται στο τοπικό: είμαστε ενάντια στα στρατόπεδα συγκέντρωσης είτε γίνονται στη γειτονιά μας είτε χιλιάδες χιλιόμετρα παραπέρα, σε κάποια σύνορα. Είμαστε ενάντια στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, όχι γιατί φοβόμαστε «μη μολυνθούν οι γειτονιές μας» από την ξαφνική παρουσία μεταναστών, ή γιατί δε θέλουμε να «σπαταληθούν» κρατικοί οικονομικοί πόροι για τη «φιλοξενία» τους. Μόνο ένας ρατσιστής ή ένας φοβισμένος μισάνθρωπος θα τα έλεγε αυτά. Είμαστε ενάντια στα στρατόπεδα συγκέντρωσης γιατί σε αυτά βλέπουμε πτυχές του παρόντος μας και εικόνες του μέλλοντός μας. Στεκόμαστε ταξικά αλληλέγγυοι στους μετανάστες και θα συγκρουστούμε με όποιον προωθήσει τέτοια μοντέλα διαχείρισης πληθυσμών. Είτε έχουν ορατά είτε έχουν αόρατα τείχη.

Κανένα στρατόπεδο συγκέντρωσης, ούτε στο Χαϊδάρι ούτε πουθενά.

[1] Ας θυμηθούμε τη διαπόμπευση των οροθετικών γυναικών τον Ιούνιο του '12, την επιχείρηση «Θέτις» εναντίον των τοξικομανών, τις φυλακές υψίστης ασφαλείας και τη στέρηση δικαιωμάτων σε φυλακισμένους αγωνιστές.